

Este de două ori în septemana: Joi- și Dominești;
6 : cându va pretinde importanță materielor,
va ești de trei sau de patru ori în septemana.

Pretulu de prenumerațiune pentru Austria:

Pe anu întregu	8 fl. v. a.
„ d'umetate de anu	4 „ „ „
„ patratu	2 „ „ „
pentru România și străinătate:	
„ anu întregu	12 fl.
„ d'umetate de anu	6 „

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti a' nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationegasse Nr. 1. unde sunt a se adresă si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditiur'a; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi: era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetitiile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 20 ian. 1 fauru 1871.

Parisulu a capitulatu!

Sangeros'a drama, ce de siese luni ingrozi lumea, inghiti unu milionu de omeni si — câte-va miliarde in bani, devastă cea mai de frunte țiera in Europa, cu nenumerate frumoșe sate si orasie, cu mii de opere sublime si pretioșe ale mintei si muncii omenesci, — cumplit'a drama se apropia spre finitu. Nestersa inasa va remanē vin'a si rusinea acelora cari o au provocatu si inscenatu; dovéda pre cătu de eclatante, pre atātu de trista acést'a despre decaderea morale, despre miserabilitatea classelor si persónelor domnitórie si decidentórie astadi in Europa!

Francia tradata de despotulu seu, carui in necuprins'a ei credulitate si usiuretate, două-dieci de ani i-a sacrificatu tóte drepturile sale publice, tóte libertatile politice, numai si numai ca acél'a, cu nerestrinsa potere se se ingrigesca de sporirea védiei ei si de asigurarea prosperarei ei materiale, — in minutulu candu s'a vediatu tradata, cu estrem'a incordare a poteriloru sale, si-a ruptu legaturile despotice, s'a impulpatu si s'a apucatu a se aperá cu o energia, o virtute, unu eroismu, cum n'a mai vediatu lumea!

Nu numai regele Wilhelm cu toti principii Germaniei si cu Imperatul muscaliloru conspirasera in contra-i, ci — ceriulu si pamentulu, tóte popórale si tóte elementele pareau a li fi acordatu spriginirea lor; insisi aliatii si tutelatii ei si-au intorsu faci'a de catra ea si — in ascunsu au datu man'a cu calaii ei!

Si totusi, ea de dieci de ori trantita la pamentu, ér s'a sculatu si ér s'a pusu la lupta si aperare, încātu — desi devin-sa, totu n'a potutu fi desarmata si cucerita!

Insusi Parisulu, inim'a Franciei, cetatea supremei culture si elegantie, centrulu, focalariulu civilisatiunei secului, dede unu essemplu de patriotismu, virtute civica, abnegatiune de sine — ne mai vediatu, de nimenia nepresupusa si neacceptata! Dupa scen'a tragi-comica de la Sedan, si cea asemere de la Metz, prussii se acceptau, si lumea credea că cu dreptu cuventu, cumca Parisulu, desarmatu si depravatu cum se scia, nainta tunuriloru monstruóse si armatelor nemtiesci imbetate de sange si gloria, si-va deschide portile, séu déca nu, va incercá o paruta, scurta aperare, si apoi — va depune armele la piciorale gloriosului invingatoriu.

Nici lui Moltke nici lui Bismark, nici nimenui altuia n'a trecut prin capu, că Parisulu, cu o poporatiune de două milliône de suflete, in pripa se póta fi aprovisionatu pre mai lungu timpu de siese septemani — celu multu, si că locuitorii lui, nascuti si crescuti in des-frenari si imbuibari, taiati de catra tóta cealalta lume, vor poté se fia capabili d'a suferi multe luni de dile, in tóta resignatiunea si rabdarea, cea mai mare lipsa si fóme. Si ce se vedi! Timpu de preste patru luni, (129 de dile,) parisienii au sciutu resiste tuturor calamitatiloru asiedinlui nemtiescu, si nici infricosatulu bombardamentu de două-dieci si optu de dile — nu i-a potutu cutremurá; ba inca chiar si dupa ce tóte combinatiunile si sperantiele de mantuire prin armatele adunate si organizate in provincii — disparura, si Jules Favre in contielegere cu ceialalti conducatori incepú a tractá in Versailles pentru capitulatiune si pace, — poporulu Parisului nu voia se scie de acést'a, ci doria mai bine se se ingró-

pe luptandu sub ruinele maretiei capitale, si — amerintiá cu revolta pre conducatorii slabi de angeru!

Si totusi — dupa ce capitulatiunea a fostu decisa, fómea a domolitu furi'a poporului. Dar tienst'a si admirabil'a atitudine a poporului francesu — de la Sedan si Metz incóci, in Parisu si in tóta Francia, a impusu, a insuflatu respectu chiar si invingatoriloru, si — pré nimeritu dice „P. Lloyd“ de ieri séra, că „Francia dupa dovedile ce dede lumiei de eroismulu seu, pentru carele ea pururiá va fi admirata, prin subjacerea sa — póte că si-va perde prestigiulu ce avea, dar nu-i va scadá de jeliu marimea si glori'a.“

De aci va pricepe ori si cine, ce va se dica aceea, candu lumea politica vine a constată, că — Francia este devinsa, nu inasa desarmata si cucerita de nemti, si că deci ea la statorirea conditiuniloru de pace — va trebui se fia considerata ca atare, adeca ca necucerita.

Premitiendu acestea, vom insirá acum simplu si pre scurtu datele meritale despre capitulatiune, asiá pre cum ni le comunica de trei dile firulu electricu din Berlinu, Versailles, Londra, Bordeaux, etc.

Dupa ce eruptiunea ce s'a intraprisu in 19 ian. cu aprópe 100,000 de ostasi, si carea suprindiendu pre nemti, la inceputu li-a causatu o perdere pan' la 10,000 de omeni, mai tardiu spre séra inasa, prin reculegerea si concentrarea poteriloru inamice a fostu impededata d'a reesi si a trebuitu se se retraga; fora altu rezultatu decâtu o versare de sange inutile, căci sub totu timpulu operatiunei ei de 24 de óre bombardarea capitalei n'a incetatu nici macar unu momentu: membrii guvernului si ginerarii au tienst'u svatu mare si seriosu, si au constatat — cumca dejá ar fi batutu suprem'a óra d'a intrá cu inamiculu in pertractari, pentru o capitulatiune „onorifica.“

Jules Favre a fostu insarcinatu cu punerea la cale a pertractariloru, si — luni in 23 ian. elu pentru prim'a data s'a prezentatu in Versailles, unde mai multe óre a petrecutu la contele Bismark. Intelnirile s'au continuatu a două, a trei'a si a patr'a dia. Intr'aceea bombardarea Parisului a urmatu fora intrepere cu tóta furi'a. Joi, in 26 ian. dupa médiadi pre la 4 óre, dupa ce si in aceea si in cea precedinte dia s'au tienstu conferintie in Versailles cu cei de frunte ginerarii, conditiunile de capitulatiune, precum si punctatiunile preliminarie de pace generale, au fostu staverite, si Jules Favre a esitu de la Bismark si s'a indepartatu spre Paris „voiosu,“ cum nu se mai observase pan' aci. In aceeași séra conditiunile s'a acceptatu in Paris de conducatorii regimului si ai poteriloru armate si Jules Favre indata a returnatu cu ele ratificate la Versailles. Puntu la mediulu noptii tunurile si de o parte si de alt'a au amutitu.

Precum despre desbaterile premerse, asiá si despre conditiunile si amenuntele mai afunde politice ale capitulatiunei si ale pacii — se observa unu strinsu secretu, si de aci provine că prin corespundintii diferiteloru diarie se scornescu si respandescu cele mai felurite faime.

Ce pare a fi afara de tóta dubietatea — este, că dlu Bismark intréga acésta cauza vré s'o subtraga de la veri-ce influintia a diplomatiei, ce sub totu decursulu cumplitului resbelu s'a aretatu atātu de — miserabile.

Despre conditiunile de capitulatiu-

ne se scie, fiindu că s'au publicatu in forma autentica de ambele parti — atát'a:

Ostirile nemtiesci, si nici insusi Regele-Imperatore Vilhelm, nu intra in Paris, ci nemtii vor ocupá numai fortarietiele de prin pregiuru.

Garnisón'a Parisului, a nume armatele regulate si gardii mobili, depunu armele si remanu prinsu in Parisu; corpurile de francitiori se desfacu; gard'a natiunala a capitalei remane armata pentru a sustiené liniscea si ordinea.

Aprovisiunarea Parisului se va face indata cu poteri unite; ér in tipu de contributiune de resbelu Parisulu va respunde o suma de 200 de milliône de franci.

Cu o cale (in 28,) s'a legatu unu armistitiu de trei septemani, adeca pan' la 21 fauru, pentru Francia intréga. Sub acestu timpu poterile armate a ambeloru parti remanu in pusetiunile lor, avendu a se trage intre ele linii de demarcatiune.

Intr'aceea au a se face in tóta tiér'a alegeri pentru o constituante, care pre 15 fauru va fi se se intrunésca in Bordeaux si mai antaiu de tóte va avé a se pronuncia pentru unu guverniiu regulatu, apoi — in cestiunea incheiarii de pace.

Ce se publica din unele parti despre conditiunile de pace, cum s'ar fi combinatu ele in Versailles, dar ce noi nu suntemu plecati a tienst' de autenticu, este:

Francia se céda Alsatia cu Metzulu si o parte din Lotaringia; se céda mai departe 20 de bastimente de resbelu, se plátésca 4 milliarde de franci si — se recunosca nou'a straformare a Germaniei si nóu'a pusetiune a Prussiei in Europa; — d'alta parte Nemtii se recunosca dreptulu Franciei de libera alegere a formei de regimu, prin urmare **Republica.** —

Tóte pertractariile si combinatiunile s'au facutu in Versailles fora scirea si concursulu delegatiunei guvernului francesu din Bordeaux, din acea cauza, căci fiindu caus'a fórté urgente si formandu membrii din Parisu ai guvernuluiu maioritatae precompentórie, nu s'a recunoscutu trebuinti'a ne-aperata de concursulu si invoierea membriloru guvernuluiu din acea delegatiune. Unu membru inasa a guvernuluiu din Paris va merge la Bordeaux pentru de a informá despre tóte cu de a menuntulu pre delegatiune si de a o induplecá se primésca si ea conditiunile. Intr'aceea ea este provocata a face dispusetiunile necesarie ca pana in 8 februariiu se se incépa alegeri pentru constituanta.

La scirea despre tóte acestea, Gambetta si-a anuntiatu retragerea de la guverniiu, ér poporulu in Bordeaux si prin alte orasie, intre manifestatiuni contrarie, se pronuncia pretotindenii pentru **dictatura cu Gambetta in frunte si pentru continuarea resbelului pona la extreme!**

Intre astfeliiu de impregiurari — cine ar poté se scie că — ce va se urme? cari vor fi consecintiele combinatiuniloru din Versailles?!

Siansese amaritei Franciei inasa pre campulu resbelului au scadiutu fórté multu. Armat'a din Paris, cam de 250,000 de bracia devine desarmata; prin acést'a o ostire nemtiesca celu putieniu de 100,000, devine disponibile. Un'a la mana.

Ostea cea frumoșă si de atátea bune sperantie de sub Bourbacki — a incetatu a mai esiste. Acestu ginerariu (din turm'a lui L. Napoleonu,) prin tradare séu incapabilitate, si-a scrisu numele in acestu resbelu langa a lui Bazaine si a celoralalti miserabili. Elu a comisu greșiele colosali si s'a facutu vinovatu de

traganari si intardiari, încātu tóta admirabil'a spriginire ce i-a datu croulu Garibaldi n'a ajunsu spre alu scóte din ghiarele lui Werder, Manteuffel, Tresekow. Armat'a lui, asia-dicendu parasita de elu, a trebuitu se-si caute scapare pre teritoriulu Helvetiei, — unde fresce va depune armele si va fi internata! Elu insusi, ginerariulu Bourbacki, in urm'a unei incercari de sinucidere, dupa alte sciri, in urma unui duelu — se afla tragendu de mórte. —

Au mai remasu bieteii Franciei armatele de sub Chancy, Faidherbe si Garibaldi, cari tóte impreuna abiá vor numerá ca la 300,000 de bracia; si facia cu acestea stau vr'o 700,000 de nemti!

Eca tabloulu starei de astadi in Francia! Si fiindu că credemu că n'am esageratu nemica si ne-am basatu pre cele mai secure date ce ni-au statu la dispusetiune, este naturalu că — trebue se apretiuimu pasulu si fapt'a lui J. Favre. Adeveratu că se mai suná, cumca ginerarii Trochu, Vinoy si Ducrot n'ar fi fostu pentru capitularea Parisului si că intr'unu balonu ar fi parasitu capital'a pentru d'a continuá resbelulu; dar acésta faima nu s'a adeveritu, si chiar déca s'ar adeveri, ce mai potu face biné Franciei acei trei omeni, cari in Paris cu 300,000 de armati atātu de resoluti — nu fusera in stare a combiná unu planu si a essecutá o operatiune, prin carea se sparga cordonulu nemtiloru atātu de estinsu si atātu de usioru de surprinsu! —

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 24 ian.

Ér ni s'a intemplat, de dlu reportoriu ord. alu nostru, acésta siedintia a trecut'o cu vederea, ce Redactiunea cu atātu mai putieniu póte se tréca cu tacerea, căci este o siedintia carea nu numai completédia sirulu, ci carea constata si rezultatulu unei discussiuni lunge si agere din siedintiele precedinti. Deci — desi mai tardiu si mai pre scurtu trebue s'o inse-rámu aci.

Ea s'a deschisu la 10 óre sub presid. ord. alu dlui P. Somssich; notariu au fostu Jámbó si Széll.

Dupa autenticarea protocolului siedintiei precedinti si dupa prezentarea petitiuniloru, intre cari un'a prin Zsedényi din partea ovreiloru ortodossi pentru respingerea memorandumului substernutu de ovreii congressuali, — se trece la ordinea dilei.

E. Simonyi rostesc discursulu de incheiare contra primiei bugetului in generalu. Elu cu logic'a lui agera si datele cunoscintiloru lui estinse si fundate, combate unulu câte unulu argumintele guvernamentalistiloru, a ministrului de finantie si a celoru ce-lu spriginira pre acést'a; a nume combate pre stangacii centrali b. L. Simonyi si Col. Tisza. Spuné guvernuluiu, că contra invinovat'erei din partea cuventatoriului, cumca — de candu e la potere acestu guverniiu, n'a facutu nemicu, nici o fapta buna si folositoria țierei, — nime n'a facutu nici o esceptiune, nime nu s'a incercatu a dovedi contrariulu, si asiá acea invinovat'ere este recunoscuta de adeverata. Cere a se respinge bugetulu si a se primi proieptulu de resolutiune propusu de vorbitoriu.

Dupa acést'a Prileszky si Col. Tisza facu unele observatiuni personale, si apoi se pas'esce la votare nominale, alu carei rezultat e: 265 voturi pentru bugetu, 41 contra, 126 in absintia.

Deci bugetulu cu maioritatae este primitu de basa a desbaterii speciale. —

Prim'a cestiune este: propunerea comisiunei centrale pentru imbunatatirea lefeloru si baniloru de cortelu a functionariloru de statu. L. Simonyi, E. Horn, Csarady si M.

Kemény se pronuncea în contra cerutei îmbunătățirii.

F. Deák vorbește pentru urcarea lefelor conceptivilor ministeriali și a celor de asemenea categoria de la curțile de apel. Acesta e și părerea ministeriului.

A. Buday spriginesc votul comisiunii centrale. E. Huszár lu combat. Min. de finanție Kerkápolyi pretinde îmbunătățirea.

Cu atât la 2¹/₂ ore ședința se încheie; și desbaterea se va continua mâine. —

Ședința casei reprezentanților din 26 ian.

Nainte d'a trece la ordinea zilei ablegatului E. Huszár interpelă pe ministrul de comunicație în cauză regulării Temisului față de esunatările din regiune.

A. Lazaru așterne următorul proiect de rezoluție:

Dupa ce camera reprezentativă în butul deciziunii sale referitoare la regularea finală a sistemului de salarizare a oficialilor de stat, la cererea guvernului a decis urcarea salariilor și a banilor de cortelu spre îngreunarea prețelor și a visteriei statului; după ce camera, deși regimul n'a corespuns pre deplin deciziunii referitoare la pensii, totuși a votat sumele preliminate, și după ce este foarte recomandabil ca și până când serviciul public se va regula sistematic, precum și salariale angajaților, — amesurată visteriei statului, camera reprezentativă îndrumă pe regim, se castige deslușire sigură și expresă deca:

a) Există fondul comun de pensii ce în 1848 a susținut în Viena, și deca s'a împărțit acest a cu ocaziunea împacțiunii?

b) Ce s'a făcut cu sumele încasate de la oficialii de la 1869 în coșia pre șem'a fondului de pensii?

Pre bas'a acestor a, regimul se așterna înca sub decurgerea desbaterei bugetului prezintă un proiect de lege pentru acoperirea erogațiilor făcute sub acestu titlu.

Se va tipări și împărți între membrii casei. —

Ministrul președinte Andrassy răspunde la interpelarea lui Stratimirovics, carele în un'a din ședințele trecute a întrebă, deca are el de cuget a preveni pericolul ce se pôte escă pentru Ungaria, în casu de s'ar aliă Austria cu Germania, specialmintă cu Prusia?

Andrassy dice că regimul e rezoluț a nu lucră nimicu înca un'a alianție, căci, dice densulu, prin o alianție cu Germania nu se pôte escă nici unu pericol pentru Ungaria, ba crede că va fi chiar avantajoasă pentru țiera.

Stratimirovics fiindu că nu știe bine ungurește, și rezerva a se pronunță în ședința următoare. —

Trecendu-se la continuarea desbaterei bugetului pentru ministrul președinte, E. Simonyi prin unu discursu lungu dechiară că cas'a, deca ar judecă regimul după faptele sale, ar trebui se se dechiare neîndestulita cu densulu și deci se nu-i votăde bugetulu.

Ministrul pres. c. Andrassy dice că nu primesce a supr'a-și responsabilitatea pentru pierderea timpului cu responsuri fiecarui ablegat la lucruri bagatele, și se rōga a-i se primi bugetulu.

Dupa ce mai multi participa la desbatere, parte pentru, parte contra, facendu-se votare, bugetulu ministrului președinte se primesce de majoritatea casei ca basă pentru desbaterea specială.

Subintlegendu-se pensiunile, pentru preșidiulu ministerialu se preliminară 280.180 defl.

Bugetulu ministrului de langa persōn'a regelui, în suma de 75.620 f., se votăde fora vr'o observare. Așă și bugetulu ministrului pentru Croatia, de 47.600 f. se primesce. (Anulu trecut u i s'a încuviințiatu numai 45.220.)

Urmandu bugetulu ministeriului de interne președintele casei anunț a, că nepotendu resp. ministru din cauza de bōla — se ié în persōna parte la desbatere, il va reprezentă secretarii ministeriali de stat: V. Tóth și C. Zeik. —

Sum'a totală a speselor ordinare pentru acestu ministeriu este preliminară cu 10,079,514 f.; cu 467,455 f. mai multu decâtu în anulu trecut.

Titulu I. administratiunea centrală, e preliminară cu 389,341 f. (anulu trecut 367,430). Caus'a urcării se cuprinde în îmbunătățirea lefelor și a banilor de cortelu a mai multor funcționari și în creșterea a două posturi nōue de consilieri de secțiune.

Tōte rubricile din acestu titlu se pri-

mescu, numai rubric'a a 8 (spesele arhivului de țiera transilvanianu,) 7,630 f. se petrece între spesele extraordinare.

Titulu II: Spesele comitatelor, cercurilor și ale scaunelor sunt preliminate cu: 7,531,732 (anulu trecut: 7,348,729). Rubric'a prima pentru comitatele ungurești, a două (comitatele ardelen, și scaunele, secuesci 421,141 f.), a trei (ajutoriu pentru municipiile de pe fundus rogius 173,934 f.) se primescu fora desbatere.

Rubric'a a 4, (salariale comitelor, a capitanelor și a judeilor regesci supremi 264,025, în anulu trecut 256,725, în anulu trecut 256,725 f.) dă ansă de reflecțiuni.

L. Mocsary e contr'a urcării salariilor încātu privesce pe unii comiti supremi din Ardelu.

Secretariulu de stat Zeik spune că comitii supremi din Ardelu au mai multu de lucru de câtu cei din Ungaria, și că într'unele comitate sunt comitii supremi Romani. Ca se fia Romani multiamiti și că se încuviințămuri ce effectu superaciosu, trebui se urcăm și salariale acestor a.

Majoros, Nyáry vorbește în contra urcării.

Încheiandu-se ședința la 2 ore, continuarea desbaterei va urmă în ședința de mâine. —

Ședința casei reprezentanților din 27 ian. 1871.

Se deschide la 10 ore sub președința lui Béla Perczel.

Protocolulu ședinței precedente se autentice. Socotelele ministrului de culte despre administrarea bunurilor fundatiunale din Ungaria și Ardelu se împartu între deputați și se predau comisiunii financiare. Alte petițiuni se predau comisiunii petitiunare.

Sab. Vucovicu, interpelă pe ministrul de comerț în privința esundărilor din comitatulu Torontalului și alu Timisorii, întrebându: deca regimul are de cuget a trimite unu comisariu în partile inundate, ca se veda și se usureze necăsurile omenilor, se examineze activitatea societăților ce erau înscăinate cu regularea riurilor, se pregătă regularea generală și se așterna spre acestu scop unu proiectu câtu mai curendu? — Se va comunică ministrului concerninte. —

B. Halász provōca pe președintele casei a începe ședințele regulate la 10 ore, a ceti numele deputăților, și a petrece numele celor absentii în protocolu. — Se va consideră.

G. Stratimiroviciu dechiară, că e nemulțimatu cu responsulu, ce-i l'a datu ministrulu președinte în ședința de ieri, și că prin urmare curendu va face o motiune.

Ministru președinte c. Jul. Andrassy cere pentru fundulu dispoziționalu peste cele preliminate înca unu creditu de 80,000 f. — Se predă comisiunii financiare.

Trecendu cas'a la ordinea zilei, se continuă desbaterea a supr'a bugetului de interne, rubric'a a 4 din titulu II.

Sigismundu Borlea în cuventulu pentru a răspunde lui Zeik și printr'ensulu guvernului în cauz'a interesării lui de cei doi supremi capitani districtuali din Ardelu. Cuventarea ageră ca totu de un'a, dar asta data adesea intreruptă de șgomote din drépt'a, se reproduce mai la vale întregă.

Em. Huszár asemenea se pronunță în contra urcării.

Zeik, secretariulu de stat, luandu înca o data cuventulu, încerca a molcomi pre Borlea în tonu moderatu și recomanda casei a primi urcarea salariilor comitelor supremi. — Se primesce urcarea cu 264.025 f.

Rubric'a a 5^{ia} din titulu II. „salariale comitelor supremi din cetati” e preliminară cu 69,000 f.

Acēsta rubrica până acum a lipsitu din bugetu, deorece aceste posturi s'au creatu numai prin legea pentru municipalitati. Sunt cu totii 23 de comiti supremi pentru cetati, fiecare cu câte 3000 f.

Comisiunea financiară propune numai 18 comiti, și pentru celu de la Chichinda numai 2000.; așă dă micșoreza sum'a preliminară cu 16.000 f.

Ed. Horn cere a nu se votă acēsta suma, până nu se va esecută deplinu legea pentru municipalitati, pentru a carei punere în lucrare înca nu s'a făcutu nici unu pasu.

Zoltán Zmeskál înca e de părerea lui Horn și dice mai departe, că deși legea pentru municipalitati esista de vr'o câteva luni, totuși la jurisdicțiunii domnesce cea mai mare disor-

dine și stagnatiune, cu deosebire siguritatea se afla într'unu stadiu așă de tristu, încātu nime-nia în țiera nu e sigură nici de averea, nici de viața sa. Caus'a principală este în ministeriulu de interne, unde înca domnesce cea mai mare disordine. Spre ilustrarea acestei disordine spune oratorulu, că din acestu ministeriu se spedă ordinațiuni contra municipalitati fora nici o subscriere. Cându are cineva lucru în acestu ministeriu, nici odată nu afla pe nici unu consiliariu ministerialu în cancelaria. Așă dă, continuă vorbitoriulu, ei s'au n'au nimicu de lucru, atunci sunt de prisos; s'au nu lucră, pentru că nu-su capabili (miscare în Casa). În principiu primesce acēsta suma, dar n'o votăza până ce nu se va esecută legea pentru municipalitati (aplaude din stang'a).

V. Tóth, secretariulu de stat, nivesce a scusă pre ministeriu cu privința la acuzările făcute de Zmeskál.

Ministrulu Szlavy adăuge, că nimicu nu e mai usor decâtu a spedă o ordinațiune fora subscriere. Toti vor judecă, cari știu cum este manipulațiunea. Dacă e cineva de învinuitu este espeditorulu.

Sig. Popp graiesce și votăza pentru propunerea comisiunii financiare.

Nyáry și Csiky votăza în contra acestei sume, pentru că posturile nu esista.

Franz Pulszky dice, că elu viitoriulu Ungariei ilu basăza numai pe olementulu civic și votăza sum'a de care e vorb'a, numai în acea firmă speranța că guvernulu va denumi pe comitii supremi de cetati din olementulu civilor.

S. Vucovicu: Dlu secretariulu de stat Toth a disu, că salariale comitelor de cetati se vor lioidă numai de la intrarea lor în oficiu; dar nu e un'a și aceeași că banii, cari se cere se-i votăm, remanu în pung'a cetătenilor, ori că se gramadesce în cas'a statului. Min. de finanție Kerkápolyi arăta că banii încursi în cas'a statului se folosesc spre binele statului, și întrebunțița în vorbirea sa cuve itulu liberalu pe șem'a partidei guvernului de acum.

L. Simonyi protestăza a se numi liberala acea partidă, care a introdusu voturile virile.

K. Tisza dice, că știe sigur, că odată trebuie votată acēsta suma, înca opozițiunea nu voesce că guvernulu se esecute numai acea parte din legea pentru municipalitati, care întaresce puterea guvernului, era cealaltă care introduce autonomi'a se o lasă neîndepłinită. Va votă acēsta suma atunci, cându legea pentru municipalitati se va fi esecutatu deplinu.

Punendu-se cestiunea la votu, se respinge sum'a preliminară de ministeriu cu 69,000 și se primesce a comisiunii financiare cu 54,000 f.

Titulu III. Subventiune din partea statului pentru spesele judeciare ale orăsielor reg. libere, cari au magistrate proprii. Regimulu a preliminaru 823,500 f. Comisiunea financiară recomanda votarea acestei sume.

În urm'a unei petițiuni a orăsiului Pesta spriginită de P. Királyi în care cere a i se completă spesele judecătorești și pe anulu trecut, și a se trece și în bugetulu anului curentu, se escă desbatere infocată. Contrarii susțien, că în modulu acest'a vor recurge tōte orăsiile ba chiar și comitatele, și atunci guvernulu nu va poté corespunde nici cu mai multe miliōne.

Punendu-se la votu, se primesce după cum s'a preliminaru de regim și recomandat de comisiunea financiară.

Titulu IV. „Spesele generale în administratiune”. Sunt preliminate cu 1,334,941 f.

La rubric'a 1. (spesele sanitare) Szaploneczay cere a se introduce altu titlu cu sil'a.

Dr. Gr. Patraban e contr'a silei, fiindu că într'unu statu constituționalu nu convine. Se luminăm, dice vorbitoriulu, pe poporu despre folosulu altu titlu prin preotime.

La votu titulu acest'a se primesce după cum e preliminaru. — Cu atât a ședința se încheie. —

Discursulu

deputatulu naționalu Sigismundu Borlea, rostitu în ședința camerei ung. din 27 ian. la ocaziunea desbaterei bugetului ministeriului de interne.

On. Casa! N'aveam de cugetu se vorbescu la acestu obiectu, ma nici la întregu bugetulu ministeriului de interne, fiindu că me temeam, nu cumva la poft'a onorabilei Case se fiu érași silitu a însiră fapte și date în contra regimului, éru unulu dintre conducătorii opozițiunii, dlu Col. Tisza, se vina apoi a me acuză

că agitezu. Eu cu ocaziunea graierei mele din 23 a. c. am spus apriatu, că spre adevierea celor propuse de mine nu voi aduce date și fapte — de cumva on. Casa nu va cere acēsta espresu; (șgomotu; — n'am cerutu); după ce înca on. Casa a poftitu de a dreptulu însirarea de dato și fapte, — (șgomotu,) eu ca se respundu acelei poftē, am citatu unele prin cari am doveditu gravăminele natiunii romane; acēsta, deca ar fi voitu, ar fi potutu pricepe și dlu deputatu C. Tisza, elu înca numai pentru ca facia de noi se pōta face pre apertoriulu guvernului, preferi a botesă gravăminele însirate de mine — de agitatiune! După ce înca dlu secretariulu de stat și deputatu C. Zeik, pre carele dlu președinte alu Casei din capulu locului ni l'a aretat ca pre reprezentantele regimului, — se servi de unu argumentu, pre carele deca se servea de elu unu simplu deputatu, marturisescu, că-lu petreceam până în capetu celu multu cu unu dimbetu, — dar fiindu că l'a adusu ca reprezentante alu ministeriului de interne în numele guvernului, și astfelu a datu spresiune unei păreri politice ce astadi domnesce în Ministeriu: nu potu trece cu vederea ca se nu facu ceva reflecțiune la acelu argumentu.

Dlu Zeik secretariulu de stat, ca reprezentante alu Ministeriului a disu, că are și unu motiun politice pentru care cere ca propunerea de adăugere de câte 500 f. la lēfa celor 6 seu mai știu eu câti supremi comiti și capitani din Ardelu se se primăca, și acestu motiun de mare însemnatate este, căci în Ardelulu întregu esista numai doi supremi comiti respective capitani romani, apoi acești ambii sunt între acei a a caror lēfa se cere prin regim a se adăuge cu câte 500 f. pre anu.

On. Casa! Mai de multe ori am facutu esperiint'a că regimulu cându vre-o faptă s'au intențiune a sa fora de temei și motiun, nu mai știe s'o apere în contra atacurilor, se întōrce și dimbesce un'a în contra natiunilor nemagiare și apoi caută pretestu la acelea. Astfelu a facutu dlu Min. de interne în vēr'a trecuta la desbaterea proiectului de lege pentru regularea municipalor, cându ne mai știu nici elu nici partit'a lui cum se si motiveze pretins'a omnipotentiă pentru supremii comiti, în perpleșitate sa și-lu refugiu la natiunile nemagiare și cu unu dimbetu cordialu ni spuse, că omnipotenti'a prefeților este necesaria pentru aceea, ca prin ea regimulu se fia în stare d'a apără pre natiunile nemagiare, — de care apere, între parentese fia disu, se ne ferăca Ddieu!

Întru asemenea și dlu Zeik, sec. de stat în pusețiune strimtorita, acum a două ora vino a se aruncă de apertoriulu alu natiunii rom. din Transilvania; dar dea nefiindu deprinsu în arte, încercarea nu-i succesa; căci totu de un'a în locu de apertoriulu, elu se presenta ca vatemari și persiflatoriu; pentru că — rogu-ve, a face aicea în camera, în numele guvernului acea dechiaratiune, cumca pre guvernulu motive de politica lu îndemna ca se cēra urcarea lefelor celor doi capitani supremi romani din Ardelu cu câte 500 f. — deca nu a fostu se fia afrontu și insulta în contra natiunii romane din Transilvania, apoi într'adeveru nu pricepu că ce a voitu se fia! — pentru că dlu sec. de stat Zeik, ca reprezentante alu guvernului — dōra nu va crede că natiunea romana în sentiulu nenumerătelor dureri și vatemari, prin aceea va poté fi linișcitu și cascigat că guvernulu cu mare gratia va dá la doi barbati romani din Transilvania cu câte 500 f. mai buna lēfa pe anu; — deca totuși ar fi, ca dlu Zeik, sec. ministerialu de stat, într'adeveru se nutrăca acēsta credința, atunci eu multu i-asi admiră întioleptiunea politica și de stat, dar nici de câtu nu i-asi învede-o! (Șgomotu).

Nu — on. Casa, aceea este trebuința și pretensiunea natiunii romane, ca guvernulu se darușca la vr'o doi barbati căți-va florini, ci esto: ca se i se faca dreptate și se i se acōrde drepturile politice ce i competu! Acēsta, și numai acēsta va multumi pre natiunea romana. — Se pōte, da, ca guvernulu prin bani și promisiuni se cascige pre unii individi slabi de caracteru, dar nu pre natiunea romana. Éru căți-va omeni cu caracteru slabu — nu o va duce de parte. Detorința regimului este a n'au se multumăca și cascige natiunea romana, éru pre vr'o căți-va individi de caracteru slabu.

Despre îmbunătățirea lefelor unor supremi comiti și capitani districtuali din Transilvania, mașar că mai de unadi dlu Min. de finanție cându vorbi despre urcarea lefelor funcționarilor de stat, zugrafi miserii a celor cu

colori foarte negre, — s'ar poté vorbi preste totu foarte multu, si déca noi cari conóscemu seraci'a si miseri'a poporului de la tíera, ne am pune se o zugrafiu acea, anume in casurile candu vre-unei biețe familii serace pentru dările publice i se ié si pune la toba unic'a vaca séu capra ce are, — asiá credu cá acestu tablou ar fi multu mai tristu si mai intunecosu; (sgomotu); — dar eu nu facu acést'a, cáci me temu cá déca asi face-o, unu deputatu óre-care m'ar acúsá chiar de revolta!

Ér ce se tiene specialu de imbunatirea lefei celoru doi supremi capitani romani din Ardélu, eu din parte-mi tocmái pentru cá sunt romani, si pentru cá in Transilvania intréga numai doi atari demnitari sunt aplicati, inca si in alu lor propriu interesu — nu numai cá nu votezu urcarea, ci rogu pre on. Casa ca se nu li-o voteze; cáci eu astfelu sum convinsu, cá regimulu pentru aceea voiesce a imbunatí si a loru léfa, fiindu cá este óraritu a-i demisi'uná si pre acei doi si a-i inlocu'i si pre ei prin *magnati magiari*. Acést'a insinuatiune voiu a o documéntá prin fapte si date; asiá buna óra pana ca la noi in Zarandu léf'a supremului comite era 3000 fl. guvernulu punca romani in acelu postu, indata ce in sa léf'a s'a urcatu la 4000 fl. romanulu supremu comite a fostu demisiunatu si in locu-i s'a numitu unu conte magiaru; — mai departe dnii deputati sciu si insis pré bine, cáci de siguru au cititu ceea ce dilede de curendu trecute mai tóte foile ungresci adusera ca o scire si noutate imbucu atóri'a cumca guvernulu ung. candu-va a decisu demisiunarea capitanului districtualu romanu din Fagarasiu; (miscare); si apoi — poftim, priviti preliminarulu si veti observá, cá intre acei doi supremi capitani romani a caroru léfa se intentiunéza a se imbunatá, astu este chiar supremulu capitanu alu Fagarasiulu; guvernulu deci tinde a imbunatá acea léfa, cáci voiesce a implini acelu postu cu unu magnatu magiaru, si fiindu cá nu afla atare magnatu care se-lu priméca cu léf'a de numai 2500. (Sgomotu.)

Caus'a autonomiei bisericesci din Bucovina.

Sunt vr'o dóue luni de candu anunciamu onorabilului Publicu, cumca dupa scirile nóstre private din Viena, dorintiele fratiloru nostri din Bucovina in cátu privescu ele caus'a bisericesci lor, au devenitu foarte aprópe d'a fi realizate; unu *congresu nationalu bisericescu* li este pus in aprópe prospectu.

De atunci — nemicu nu mai intieleseramu despre acést'a cauza de mare importanta, macar cá din parte competente ni se promisese unu reportu detaiatu.

„*Informatiunile*“ din Bucuresci in nrulu 192, din 10 ian. vinu acuma a ne supriudo prin publicarea unui actu, despre care scriu cá se imparte in Bucovina si care adeveresce scirea adusa de noi, splicandu-o mai de aprópe. Actulu amintitu este urmátóri'a epistóla:

Pré onorate domnule! Avemu onórea de a ve insciintiá, cumca staruintiele neobosite de multi ani ale filorú bisericesci dreptu-credintiose din Bucovina in caus'a autonomiei bisericesci, s'au incununatu in fine, lauda domnului! cu doritul succesu. Generositatea, intieptiunea si bunavónti'a M. S. Imperialului, pentru tíer'a nóstra si implinirea drépta si lum'nata a pré'nalteorú intentiuni, de catra actualii ministri, a indestulatu dorintiele compatriotiloru nostri coreligionari, devotati bisericesci parintiloru lor, si a nime rugamintea speciala a deputatiunei tramise la Viena in urm'a adunarei poporale din lun'a lui iuniu: *Congresulu bisericescu* ni s'a incuviintiatu!

D. Presiedinte alu tíerei a primitu in consecintia de la locurile inalte insarcinarea de a intruni in Cernauti cátu mai curendu o adunare pregatitória — (Vorversammlung), care va delibérá spre a face propunerile sale despre modalitatiile necesarie (legea de alegóre) pentru conchiamarea congresului; care lucrare are a se supune fora intardiare pré inaltei sanctiuni.

Dorim cu caldura si sperámu cu deplina incredintiare cumca Congresulu incuviintiatu va serví pentru infflorirea bisericesci ortodose, va stringe legaturile de fratia intre toti fiii ei din Bucovina fora osebire, si va intari concordi'a si fericirea iubitei nóstre patrie.

Primiti pré onorate domnule etc.

Membrii deputatiunei: Georgiu *Hormuzachi*, pres. alu comit. p. autonomi'a biseric.; Alesandru *Hormuzachi*, dep. la senat. imp.; Eugeniu *Stircea*, dep. la senat. imp.

Zagujeni, (in Carasiu) ian. 1871.

Noi Romanii, facia cu seraci'a nóstra de o parte, facia cu ticalós'a nóstra stare politica de alta parte, numai prin redicarea scóclorú potemu progrea. Acést'a convingere se vede cá s'a ivitu nu numai la inteligentia, ci chiar si la poporulu nostru. Satenii si trimitu copiii la scóla ca nici odata, si-batu capulu si se intereséza tare de scóla, mai cu séma acolo, unde nu-i impedece vre unu seducatoriu. Si mai multu ar face poporulu, daca elu ar avé barbati, cari se-lu luminezé si se-i stece intr'ajutoriu, se nu lasé a se stange convingerea lui prin pedecce, ce i le punu feliu de feliu de ómeni.

Inteleginti'a, si cea speciala de scóle, si cea diletanta, inca este activa in acést'a privintia. Dovéda despre acést'a sunt numerésele corespundintie ale stimatului diurnalu „*Albina*“ care a publicatu si publica ne'ntreuptu corespundintie taiatórie in sfer'a scolara.

Unulu dintre corespundinti subscriasu „unu Munténu“ in nrulu 110 din anulu trecutulu dice intr'altelu cá „*directorii locali cercetandu mai adese ori scóla. se bage bine de séma, cá dupa ce metodu propune invetiatoriulu si cu ce resultatu instrúeaza pe elevi.*“ Incátu acestu domnu prin corespundinti'a sa dovedesce cá se intereséza de scóla, Romanu adeveratu, merita tóta laud'a; éra in meritulu cuventelorú domniei sale se-mi ierte a face unele observari, cari credu cá vor fi la locul lor.

Directori locali intr'unele locuri sunt preotii, intr'altelu si cáte unu saténu de frunte. E cu potintia, ca acesti ómeni se póta judecá despre metodu, dupa care propune invetiatoriulu? Eu credu cá nu; si daca dicu acést'a nu o dicu din ura catra preotii, nici catra sateni, ci o dicu din multa aplecare catra instructiune.

Invetiatorimea nóstra de la 1858—1871 a tieuntu unu numeru insemnatu de conferintie invetiatoresci, parte sub conducerea comisariloru scolari, parte sub conducerea neuitabilului consiliariu si inspectoru scolariu Const. *Joanovicu*. Scopulu acestorú conferintie n'a fostu altulu decátu a ne apropiá de metodu intuitivu, dupa care se propune in tóte scólele inaintate. Cu tóte acestea si astadi se mai afla inca multi invetiatori cari n'au potutu cuprinde adeverat'a esentia si valóre a acestui metodu, desí se silescu din tóte poterile a-i dá in urma.

Ei bine! cum si de unde si-vor fi agónisitu aceste cunoscintie directorii scolari, cari nu numai cá n'au luat parte la asemenea conferintie dar celoru mai multi dóra nici nu li-a caditu vre odata a minte a se ocupá cu vre unu studiu de natura scolara.

Spre acestu scopu aflu eu, cá e cu multu mai bine ca senatorii scolari diecesani, daca nu potu ajunge se asiste la esamenele tuturorú invetiatoriloru, se asiste la esamenu in treidieci séu patrudieci de scóle cu invetiatori mai buni si apoi pe acestia se-i tramita, dupa-ce li-a facutu observarile si li-a datu instructiunile necesarie, se asiste la esamenele altorú invetiatori intr' alte comune. Astfelu se va propagá metodu bunu si conducerea buna, — firesce supunendu cá senatorii scolari sunt barbati de scóla; cáci altcum ei n'ar fi demni nici denumele celu pórtá.

Nu mai incape indoiéla, cá si unu preotu pedagogu póte fi inspectoru chiar si senatoru scolariu, precum póte fi ori care altu carturariu aptu.

Cu preotimea nepedagogica ca inspectoru scolariu mai este si alta greutate. Ea s'ar gerá ca superióra, ar prescrie invetiatoriulu se propuna cum nu se mai póte propune astadi. Ne'implinindu invetiatoriulu porunc'a ar fi aretatú si pedepsitu chiar pentru defectulu inspectorului. Acést'a ar stricá bun'a intielegere dintre preotii si invetiatori, de care avemu atát'a necesitate.

Pré dós'a influintiare a supr'a instructiunii servesece mai multu spre scaderea decátu spre inaintarea ei. Invetiatoriulu trebuie se fia liberu in propunerile sale, se n'aibe ne'ntreuptu grigia de a primi óspeti si remarce. Scóla e locasiu santu, ca si altariulu din bisericá. Nimene se n'aiba voia libera a intrá intr'ens'a dupa placu si a se amestecá in afacerile invetiatoriului fora calo.

Voimu scóla buna, nu ni trebuie decátu invetiatori buni, cari vor face apoi de prisosu si esistinti'a multei administratiuni si inspectiuni, care astadi in sa trebuie se fia suflotulu scóclorú nóstre. Ca se avemu invetiatori buni e de lipsa se li asigurámu pusectiunea, se-i scó-

temu din ghiarele silei de a munci si atora de scóla ca ori care tieranu, se-i facemu statornici unde se asiédia odata in functiune, si se-i scutim de veri-ce atacuri arbitrare din partea autoritatiloru publice.

Invetiatoriulu J.

Vlatcoveciu, (cott. Temisiului) ian. 1871.

Pentru satele romanesci, notarii si judii comuuali sunt cei mai insemnati factori. Cu cátu acestia sunt barbati mai devotati natiunei lor si interesului comunu alu poporului, cu atátu comuna, si mai de parte natiunea, mai curendu va infflori. De aci provinu incordarile diregatoriloru spre a impedece ocuparea acestorú posturi prin romani buni; ba ce e mai multu, dnii nostri comitatensi si dau tóta silinti'a d'a scóte din oficiu pe toti functionarii comunali ce au placerea si tendinti'a de a fi romani buni si de omenia.

Comuna nóstra este mestecata, partea mica adeca sunt serbi. Acést'a impregiurare o folosescu diregatorii politici spre sugrumarea bietiloru romani. Nimicu nu se póte intemplá in buna rendiúele.

Judele comunalu se alege la noi de regula la anulu nou. Fiindu romanii in maioritate preponderanta, se alege de jude unu serbu numai totu la 5 ani. Anulu acést'a a fostu tocmái alu cincelea, si n'am avutu nimicu in contra alegerii judeului dintre serbi.

Dar judele cercualu nu s'a multiamitu cu acést'a, ci celu d'antaiu lucru i-a fostu depunerea casariului — romanu, — fiindcá acestu barbatu scie putientica carte si nainte de tóte se întereséza de cauzele bisericesci si scolarie. Acést'a dibacia a omului nostru nu veniá la socotéla protopopului serbescu Trandafloviciu, cáci se somtiá pré controlatu.

In co'ntielegere deci cu judele cercualu, lu depusora contra vointiei generale a poporului, carele este resolutu a aretá caus'a la inclutulu comitatu. In asemenea modu volnicu a depusu dlu jude de cercu si pe juratii romani, macar cá n'avea nici o cauza.

Volnicii de acestea face judele nostru de cercu si prin alte sate; adese ori densulu pentru acestea este in periculu de mórté, scapa in sa cu fug'a, si apoi — face multu lucru tribunalului!

Noi nu intielegemu procedur'a acestorú domni. Cei de la carma se lauda in gur'a mare, cá in Ungaria libertatea grasséza; domni de prin provincia ne sugruma cu volnicii lor. Atát'a libertate ar fi se aiba dupa lege bieteles comune, ca se-si aléga pre diregatorii sei, dar in fapta acést'a libertate ni-o iéu din mana cu sil'a domnii judi cercuali si abususulu aci e la culme.

Cunóscemu bine caus'a. Romanii s'au desceptatu, incepu a-si picepe drepturile si se sciu folosi de ele. Unguriloru nu li vine la socotéla desteptarea si prosperarea romanului si de aceea nu ne lasa se votámu pentru ómeni apti, ci punu ei cu sil'a de acia, prin cari sunt siguri, cá potu conduce ei trebile nóstre comunale, cum li place lor, dar totu spre scaderea nóstra.

Dorere! noi aici avemu de preotu romanu pe unu Ivacicovicu, carele sub numele de „Romanu“ se sustiene in functiune, éra in fapta e unu mai mare dusimánu alu nostru, de cátu ori care strainu. (Tocmái ca deputatulu Ivacicovicu la dista!)

Noi cu tóte acestea nu ne descuragiám, ci vom cautá se ni asigurám drepturile, ce ni le dá legea, descoperindu faptele nelegale ale diregatoriloru si staruindu ne'ntreuptu se lumínám pe poporu a carui lumina trebuie se puná capetu tuturorú abuseriloru si foradeligiloru oficiali. —

Langa Oravítia, 24 ian. n.

(In caus'a lasamentului lui Rancovu.)

Au trecutú duoi ani, de candu in mai multe ronduri s'a fostu scrisu in „*Albina*“, despre acestu lasamentu, ce reposatulu proprietariu din *Comorisce* Svetozaru *Rancovu* la testatu in parti egali natiunei serbe si celei romane, pentru scopulu infintiarei unei fundatiuni spre stipendiarea regulata a 8 teneri studinti seraci. Ni se spunea atunci despre acést'a importanta cauza cu multa positivitáte, cá lasamentulu fi-jertatului *Rancovu* in valóre de 40,000 fl. are se fie o avere multu folosítória a Romaniloru si Serbilorú, neavendu reposatulu familia ori alte rudenii indreptatite d'a creditá, si cá nu remane de cátu ca tribunalulu din *Oravítia* se pertracteze si aduca in curatu acestu lasamentu.

Se scie, cá spre realizarea acestui scopu au conlucratu si contribuitu multi barbati zelosi si interesati de cauza, — cá buna óra domnulu advocatu Simeone *Manguica* este numitu curatoru, si cá cestiunea s'a ventilatu nu numai pe calea publicitatii ci si la tribunalulu comitatense din Oravítia; dar — *resultatulu nu e cunoscutu pana acum'a* si nime nu se misca se ni-lu spuna.

Lucrulu asiá ni se vede, cá adormitu; cáci pre candu la inceputu toti cu totii si din tóte partile lu discutau, — pre candu in „*Albina*“ *martorii testamentali din Comorisce* — se tanguiau a supr'a nedreptatii si necorectei procederi a tribunalulu comitatense, si mai vertosu despre indifrentismulu reprezentantiei acestui lasamentu din partea curatorului: acumu to'i tacu tacerea pescelui, si nu se misca nime mai multu!

Déca mi aducu bine a minte, onorabil'a Radactiune a Albinei a facutu la timpulu seu o observatiune la o corespundintia relativa la acést'a cestiune, — si de nu me insielu a fostu promisú óre care intrevenire la locurile competente pentru solicitarea cauzei? *)

Deci dara am dorí ca se scimú: *in ce stadiu se afla de presinte acést'a cestiune a lasamentului fundatiunali? — Ce póte fi caus'a retacerei ei din partea celorú interesati? Ce resultatu a avutu investigatiunea tienuta in contra martoriloru?* (Credeamu cá nime ca dlu *Manguica* ar fi in stare a ni dá lamuririle necesari.)

In fine am dorí ca — de óre ce fundatiunea este confesiunala ortodossa, Consistoriulu nostru concernintu din Caransebesiu se insarcine pre fisculu seu a se interesá si ingerá in cauza — fora tóta intardiarea; ér sinodulu celu mai de aprópe eparchialu se céra séma cu tóta stricteti'a despre aceea, cá — cum si-a implinitu organulu seu esecutivu detorinti'a ce o are in privinti'a fundatiuniloru confesiunali! Dixi.

— Pp. —

Butteni (comit. Aradu) 28 ian. 1871.

(*Rectificare.*) In nrulu 4 alu fóiei „*Albina*“, in articulu suscrisu de „*Fabriciu*“ datatu „*De sub fagulu popii*“, cu mirare am cetitu, cumca „*postulu de jurasore din Radna, dupa ce jurasorulu Georgiu Papu fu destituitu, s'a inlocuitu prin unu magiaru cu numele Németh, carele si elu abusanu de oficiu, asemenea fu lipsitu si se alésa altulu éra de nationalitate magiara.*“

De óre-ce in timpulu acela eu um fostu langa pretur'a din Radna ca scriitoriu — in sa nu jurasoru — aplicatu, — nu potu cugetá alt'a, de cátu cá Dlu „*Fabriciu*“ a in-schimbatu numele meu cu numele respectivului jurasore; dreptu aceea ca onoratulu publicu colitoriu se nu fia in retacire, si ca se am satisfactiunea ce-mi compete pentru vatemarea ce se intemplá onórei mele, aflu de lipsa a me dechiará in privinti'a acést'a.

Dupa destituirea lui Georgiu Papu, s'a alesu de jurasoru in Radna Georgiu Hornoiu; in sa mai tardiu venindu in vacantia postulu de vice-comite comitatensu alu II. s'a alesu la acela proto-pretorefe districtului Aradu G. *Constantini*, ér in loculu densulu pretorefe din Josasielu *Vasiliu Paguba* de proto-pretore, mai departe jurasorulu Hornoiu de pretore in Josasielu; loculu cestui din urma, adeca postulu de jurasore in Radna s'a implinitu prin Antoniu *Suhajda*, nu pe cum a scrisu Dlu „*Fabriciu*“, prin *Németh*. — Eu pana atunci am fostu scrietoriu langa pretur'a din Radna, pana ce a fostu si dlu G. Hornoiu acolo.

Din acést'a póte vedé scrietoriulu articulu citatu, cumca a in-schimbatu numele meu cu a lui Antoniu *Suhajda*; si daca Dsa nu ar dá credimentu acestei rectificatiuni, poftésca a intrebá pe locuitorii din Radna, — si se va convinge. — In generalu ar fi de doritu, ca nainte de a scrie despre asemenea obiectu, daca scrietoriu nu conóscé personele despre cari scrie, se céra deslucire de la aceia cari le cunoscú ca se nu retacésca si se vateme, nici se amagésca pre on. publicu cetitoriu.

Joane *Németh* jun. m. p. jurasoru onor.

*) Da, am promisú, pré cátu ni aducemu a minte, cá déca tribunalulu competente din Oravítia ar incerca se incurce caus'a si se ni puna in intrebare interesulu, si déca plansorile reprezentantiei ar remané neeficaci, am tienc de detorintia a nóstra a face plansóre séu interpellatiune catra dlu ministru de justitia. Este cam de multu acést'a, si d'atunci nu ni s'a mai scrisu chiar nime'a in cauza! — R e d.

Pentru nefericitii francezi.

Din comun'a Gerliste (cottulu Carasiului) prin Rv. dnu parochu Joane Popoviciu-Ivascu ni s'a tramisu o suma de 57 fl. 70 cr.* v. a. la carea au contribuit:

Pav. Lepa jude com. 5 fl. Sant'a biserica si Teod. Duda, câte 3 fl. J. Popoviciu-Ivascu, Stef. Stanu, Pau Duda si Petru Salage, câte 2 fl. J. Lepa juristu, Procopiu Lepa neg. Dan. Bojincea inv. Dam. Muju econ. Jan. Mocea Dam. Gusca, Jos. Foit neg. Maria Foit, Vas. Duda econ. Ach. Susa, M. Lepa, Fil. Stergu, Fl. Gusca, Jac. Duma, M. Novacu, P. Stanu, G. Duda, Andr. Petcu si P. Crastunu, toti econ. câte 1 fl. Elena Lepa, Const. Negru, G. Bertiu, T. Susa, Andr. Duma, Str. Simu, Jan. P. Rusu, M. Bertiu, Ign. Strausz si Sofia Strausz, câte 50 cr.; J. Duma, Al. Bertiu. M. Joanoviciu, P. Andresiu, G. Crastunu, Al. Duda si Rus. Danciu, câte 40 cr.; M. Mocea, Jac. Duda, G. Marele, P. Leu si Jos. Filla, câte 30 cr.; P. Stoia, Avr. Stoia, Al. Muju, P. Stoia, Al. Stengu, Mart. Pasere, M. Gusca, Jac. Dumitru, Elena Dumitru, P. Brancu, Jan. Stengu, Sim. Mocea, I. Andresiu, J. Sfia, M. Stengu, Al. Truia, P. Crastunu, M. Stengu, P. Maorisu, J. Andresiu, G. Crastunu, P. Crastunu, Jos. Linca, Jac. Stoia, Jan. Pasere, J. Andresiu, Coc. Muju, Rus. Negru, M. Mocea, P. Dumitru, P. Pau si M. Dumitru, toti econ. câte 20 cr.; Cal. Cojocariu 15 cr.; Sol. Gusca 12 cr.; J. Dumitru, Flóre Dumitru, M. Filla, Stef. Pasere, Persida Mocea, Const. Stengu, Calin Crastunu, Vas. Crastunu, A. Andresiu, P. Mitiu, M. Mitiu, Mart. Mitiu, P. Andresiu, P. Stengu, G. Duda, V. Filla, M. Andresiu, Sim. Andresiu, Tr. Negru, Avr. Negru, Il. Brancu, M. Filla, Mat. Bojincea, Jov. Crastunu, M. Laboda, Jos. Simu, Stef. Andresiu, P. Duda si Al. Andresiu, toti câte 10 cr.; J. Luiba, Dam. Duda si Vas. Jorgovanu, câte 8 cr.; M. Stancu, V. Joanoviciu, Mih. Maritia si Al. Lupuletiu, câte 5 cr.; M. Negru, P. Banusiu, J. Stoia, P. Duma, Nov. Mircea, C. Duda, S. Anderca, G. Bojincea si V. Filla, câte 4 cr.; Craciunu Danciu 3 cr.; —

Din comun'a Duleu (cottulu Carasiului) prin Rv. dnu preotu Nestoru Damsia ni s'a tramisu o suma de 20 fl. v. a. la carea au contribuit:

Jos. Bontilla regia. domin. 2 fl.; Nestoru Damsia 1 fl. 10 cr.; J. Behr ofic. post. Il. Lascu econ. J. Foale, J. Petcu, G. Groza, G. Lascu, M. Miocu, P. Mosiescu si Tr. Pele, toti econ. câte 1 fl.; El. Crainicescu inv. P. Miocu ostasiu si N. N. câte 50 cr.; Fr. Fridmann birtariu 40 cr. Scolarii impreuna 30 cr. De la 80 de case naturale in pretiu de 5 fl. 70 cr.

Din comun'a Goruia (cottulu Carasiului) prin Rv. dnu parochu Joane Popoviciu-Ivascu ni s'a tramisu o suma de 6 fl. 70 cr. v. a. la carea au contribuit:

Stef. Popoviciu par. Aless. Ratiu not. O. Patasiu neg. si Mih. Gutiu jude com. câte 1 fl.; Mat. Popoviciu preotu, Mih. Ivascu inv. si Al. Bolincea neg. câte 50 cr.; G. Stanu 40 cr.; Fr. Frentiu, Jan. Radu econ. Fil. Udu cojoc. si Mih. Ivascu econ. câte 20 cr. —

Din comun'a Ciorda (cottulu Carasiului) prin Rv. dnu parochu Pavelu Rosiu ni s'a tramisu o suma de 7 fl. 58 cr. v. a. la carea au contribuit:

Pav. Rosiu par. 1 fl.; Dem. Milotiu jude com. 70 cr.; Nic. Meila. neg. 50 cr.; N. Ottonoga capel. 30 cr.; P. Rita econ. si Moise Ifco ostasiu, câte 20 cr.; Ad. Badescu Ach. Ladau, J. Giorogariu, P. Starianu, R. Ifco, Il. Stroia, Jos. Surlasiu, Jan. Jova, G. Meila, Magdalena Catana, N. Moga, St. Barbosu, S. Stroia, G. Ifco, P. Dunareantiu, P. Ifco, Jov. Pervu, Zah. Ditia, N. Belgea, P. Micu, Il. Stingu, T. Micu, Tr. Bena, As. Marila, Al. Pervu, J. Ifco, Dem. Blajiu, J. Lazaru, P. Stroia, A. Lazaru, Sim. Belgea, N. Stingu, Avr. Dunareantiu si Jov. Gaciu toti econ. câte 10 cr.; Gr. Almajanu, N. Novacu, N. Lazaroviciu si Ales. Fraticiu, câte 5 cr.; R. Stingu 7 cr.; Jov. Fraticiu 4 cr. De la mai multi locuitori graú in pretiu de 97 cr.

Aceste patru liste dau sum'a de 91 fl. 98 cr. v. a. carea cu cea publicata in nr.ii 2, 3 si 5 face la olalta 226 fl. 73 cr. v. a.

Alte colecte insemnate, anume de la on. comitetu din Lugosiu — vor urmá. —

Redactiunea.

*) Privindu la numerul sufletelor si la starea averei, contributiunea Gerliste este relationata cea mai insemnata dintre toate câte publicaram pan' acum; semnu in vederata ca locuitorii ei trebuie se fia predominanti de unu spiritiu nationalu pi desteptu. — Red.

Varietati.

† (Necrologu.) Sambet'a trecuta, in 16/28 ian. primiramu urmatóri'a depesia din Aradu: „Dupa unu morbu lungu, ieri, vineri, parintele Zamfiru din Secusigiu si-dede sufletulu in man'a Creatorului, in etate de 81 ani; remasitiile-i pamentesci se vor asiedid mane spre odihna eterna!“

Cine in Banatu si prin pregiuru nu cunoște pre parintele Zamfiru din Secusigiu? Cine va fi in stare a primi acésta trista insciintare fora lacrimi, fora multe si doióse lacrimi!

Parintele Zamfiru Miculescu, unulu dintre putienele venerabili remasitie ale eroiloru si atletiloru nationali, cari pre la inceputulu acestui seclu, cu Cichindealu, Nicórá, Jorgoviciu, Loga, protopopulu Georgeviciu etc. continuara in cea mai admirabile armonia, cu o virtute si abnegatiune de sine despre care generatiunea de astadi abia are ideia — lupt'a nationala, inaugurata in cele din urma diecenie ale secului trecut; o ramura insemnata a copaciului celui potericu, ce prin consciint'a si firmitatea sa romana sciú resiste tuturoru viscolóloru si vifóloru straine inamice, si sciú desteptá in natiunea intréga credintia si sperantia intr'unu viitoriu mai bunu: acésta venerabile remasitie, acésta demna ramura — a cadjutu, s'a derimatu si ea, si-a datu tributulu seu legiloru eterne de timpurariu, de trecatoriu.

Parintele Zamfiru 57 de ani a servitu altariului; elu a fostu unulu dintre primii si mai eminentii elevi ai preparandiei din Aradu, redicate la 1811; a fostu celu d'antaiu dascalu romanu in Comlosiulu-Banatului, de unde a trecut de capelanu si invetiatoriu la Dierniteasu; ér de acolo curendu de parochu in loculu nascerei sale Secusigiu.

Pan' la 1849, n'a fostu micicare, intrupindere nationala in Banatu, carea se nu-lu fia gasitu intre luptatorii din frunte. Spiritulu lui forte si resolutu, faptur'a lui seriósa si statur'a lui atletica — impuneau tiraniloru nostri, atátu celoru ce stepaneau curtile comitatelor, cátu si celoru ce tieneau resiedintiele dieceseloru nóstre.

In tómn'a anului 1849 denunciarile episcopului serbescu de Temisióra l'a infundatu in mucedele casamate a cetatei, unde a suferitu martiriu nationalu, — n'a fostu acela martiriu domnescu ca martiriile de astadi. Dar acésta nu l'a descuragiatu. VEDIENDU insa de la 1852 in cóci in decaderu spiritulu nationalu, acésta l'a disgustatu; a cadjutu curendu intr'unu statu de posomorire, apoi intr'o apatia, de unde numai luptele nationali, inaugurate cu atát'a intieleptiune si demnitate la 1860 si 1861 — l'au revocatu érasu pre unu timpu la cevasi umbra de viétia si interesaru publica. Cea din urma bucuria a avut'o la restaurarea Metropolei si Ierarchiei romane!

Parintele Zamfiru, a fostu unu viu archivu alu datelor si acteloru nationali din marea lupta nationala; dar — dorere, nu scimu se se fia aflatu cine-va se-lu esplottedie la timpulu seu.

Scriitoriuu acestorú siruri, nu in maiu, dupa incheierea sinodului aradannu, a nune sa abatutu la cas'a parintelui Zamfiru in Secusigiu cu scopu de a-si cercá noroculu si d'a scóte dintr'ensulu cátu s'ar poté. Batranulu — desi de 21 de ani nu-lu veduse, in data l'a cunoscutu si s'a imbucuratu; insa la intrebarile ce i se faceau, nu mai potea dá decátu respunsuri si desluciri lacunóse si incerte. —

Parintele Zamfiru lasá dupa sine doi feciori, pre parintele Meletie parochu in Secusigiu si pre parintele Joanichie, parochu in Pesta; asemenea si doi nepoti, ffi ai celui d'antaiu, — Virgiliu si Romulu, cel'a clericu abs. cest'a juristu in Pesta.

Recomandandu virtutile nationali ale repositatului de modelu tuturoru filorú natiunei si preutilorú nostri nationali desclinitu, din inima curata si multiamitória i oftámu:

Se-i fia tierin'a usióra si memor'ia eterna!

„Sperantia“ e numele re'nviatei foi, bisericesci si scolarie, ce iese in Aradu de 2 ori pe luna sub redactiunea dlui Gerasimu Serbu.

Toti sentimú necesitatea de o asemenea fóia, chiar congresulu nationalu din anulu trecut a atinsu in desbaterile sale acésta cestiune, dar scurtimea timpului nu i-a concesu a o realisá. Éta o fóia, care spriginita fiindu

din tóte partile, spiritualu si materialu, póte se ni suplinésca lacun'a, ce de atát'a timpu ni batemu capulu a o implé.

Atragemu atentiunea Dloru preoti si invetiatori asupr'a ei si li recomandámu a o sprigini din tóte poterile cu materialu fiecare din sfer'a sa, éra publicului romanu intregu o recomendámu spre abonare, cu atátu mai multu, cáci caus'a scolaria si bisericesca in semburile ei numai intr'unu diurnalu specialu póte fi desbatuta ne'nterruptu si cu de amenuntulu.

Pretiuu abonamentulu e 4 fl. la anu, destulu de moderatu ca se si o póta procurá cátu mai multi.

„Incunoscintiare.“ In 20 februaru a. c. se va deschide in Pesta unu nou — alu nóuale — cursu telegraficu. Cei ce dorescu a fi primiti la acestu cursu, au se si tramita recursele la loculu respectivu mai tardiu pana in 8 febr.; ér cei primiti au se se affe in 18 febr. toti in Pesta. Conditiiunile de primire sunt totu cele de pana acuma. — (Alta data astellu de publicatiune se facea fermalminte si prin foile nóstre; acum o scótemu numai din foi strai re).

„Parastasu pentru Emanuilu Gojdu.“ Sambeta in 16/28 ian a. c. se celebrá in biserica greco-romana din Pesta parastasulu de est-timpu pentru fie-iertatu Emanuilu Gojdu. Cu parere de reu o spunemu cá fórtu putienu publicu a fostu de facia; mai cu séma tenerimeca studiósa de aici a fostu de totu slabu representata. — Cum se si fia fostu tenerimea mai bine representata, candu ea abia sambeta la diece ére — pre candu parastasulu érá dóra si finitu — a fostu invitata se mérga la biserica!

„Statisticu.“ Cu ocaziunea conscriei poporatiuniloru din Ungaria in anulu trecut, in comitatulu Bihariei s'au aflatu dóuadiecei de individi in etate de preste una suta de ani. —

„Cum si asigura unu notariu strainu provisoriu alegerea definitiva.“ Comun'a Costeiu langa Versietiu (cottulu Temisiorii), este curatu romanésca. Judelui cercualu, serbu, nu-i place notariu romanu.

Comun'a din contra numai notariu romanu doresce, si soie si pretinde cá are dreptu a alege. Notariulu provisoriu strainu pusu de judele de cercu, ambla a-si cascáigá partida. Nesciundu cum, róga pe dlu jude de cercu, se nu tiena alegere de notariu pana nu se va alege mai antaiu jude comunalu; éra pentru acestu postu recomanda pe judele de pana acuma, cáci numai cu ajutorulu acestuia póte sperá se fia alesu si elu de notariu. Dictum factum; libertatea constitutionala perfecta.

Judele cercualu serbu iese in comuna, case alege jude si prochiama, facendu-se elu comun'a si poporulu, pe celu de pana acuma de alesu; poporulu striga ba! si cere se votezé.

Judele cercualu serbu se face surdu si nu asculta, si vré se se urce in carutia ca se se 'ndeparte; dar poporulu lu apuca si-i — rupe bund'a, si apoi lu-face scapatu. Pista, (notariulu provisoriu) inca nu e pré dragostitu de poporu pentru presiunea, ce a facut'o a supr'a poporulu; elu sta pe ganduri cá ce se face ca se-si asigure viitorulu adeca se fia alesu de notariu.

Nu mai decátu cu ajutorulu judelui alesu de sine eruéza pè capotenile celoru ce dorescu notariu romanu, prin marturii mincinoase i de chiara de resvretitori si cá au sferotecatu bund'a dlui jude cercualu. Fora nici unu pregetu ii pune in fere si pe langa amenintiarea cá — nu vor maná óua rossii a casa, ii tramite la judele de cercu. Romanii in sentiulu nevinovatiei lorú, se punn si-si iéu in Versietiu 2 advocati, si incepu cérta agera cu dlu jude — fora de lege, si resultatulu fú cá ei in scurtu timpu returnara in pace a casa. In diu'a de Craciunu, dupa s. liturgia, spusera poporulu de ce au fostu ei pusi in fere si prin a cui vina si midilocire, dupa aceea provocara pre fratii lorú, ca se alege cu totii unu romanu de notariu, cáci strainii pré si batu jocu de ei si de lege, si se nu créda cá mane poimane nu li se póte intemprá si lorú totu asemenea asupriri volnice.

„Se ni alegemu, dise unulu, unu romanu, cáci ori cátu de reu se fia, nu póte se nu-lu dóra si pe elu, ca si pe noi, candu e vorb'a de vre o nedreptate, ce ni se face. Tóta comun'a astadi este insufletita de a-si alege unu notariu romanu. Dar scie Dumnedieu, pana la alegere, ce blastematii mai potú iscodi domni Cicea si Pista! —

Concursu

Se escrie pentru statiunea invetiatorésca din Ternova, protopopiatulu Siriei, in cottulu Aradului, pana in 30 ianuariu st. v. a. c. pe langa urmatoriulu salariu anualu.

200 fl. v. a.; 4 cubule de graú; 4 cubule de cucurudiu; 20 maji de fenu si 12 orgii de lemne, din care este de a se incaldi si scóla. —

Doritorii de a ocu'a acestu postu invetiatorescu, recursele lorú adresate Comitetulu parochialu au a le tramite oficiolatului protopresviteralu in Siria pana la terminulu prefiptu; acele recurse au se fia provedute cu testimoni de preparandia si despre alte invetiaturi pregatitórie si de calificatiune, si atestatu despre portarea marala.

Ternova in 10 ianuariu 1871.

1-3 Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea:

Nicolau Beldea m. p.

Administr. protop.

Concursu

Pentru vacant'a statiunea invetiatoresca din Duudu, protopresv. Siriei (Világos) in com. Aradului, — cu care statiune este incopiatu unu salariu anualu de 120 fl. v. a.; 3 cubule de graú, 3 cubule de cucurudiu, 12 orgii de lemne, din cari se va incaldi si scóla, — 6 jugere pamentu aratoriu, si 2 de fénatie. Terminulu pana in 6 februaru a. c. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati a si tramite recursele instruate in intiesulu statutulu organicu — la oficiolatului protopresviteralu in Siria, adresate comitetulu parochialu din Duudu, pana la tarminulu prefiptu. —

Duudu in 12 ianuariu 1871.

Comitetulu parochialu gr. or.

Cu scirea mea

1-3 Nicolau Beldea m. p.

Admin. protopr.

Concursu

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scóla confessionalu gr. or. romana din comunitatea Checia-Romana in comitatulu Torontalului, se escrie concursu pana in ultim'a lui fauru a. c. st. nou, cu urmatóriele emoluminte: 200 fl. v. a. in bani gat'a, 20 fl. v. a. pausiale, 50 cubule de graú, 8 stangeni de paie, 2 stangeni de lemne, 4 lantie de pamentu aratoriu si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si tramite recursele lorú, instruate cu documintele recerute, consistoriulu diecesanu serbescu in Temisióra.

Checia-Romana in 13/25 ian. 1871.

1-3 Antisti'a comunala.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatoresca din comun'a Nemesiesti, protopopiatulu gr. or. alu Fagetului, se escrie concursu pana la 31 ian. 1871 c. v. Emolumintele sunt: 35 fl. v. a., 8 meti de graú, 14 meti de papusioiu, 50 lb. de lardu, 50 lb. de sare, 10 lb. de lumini, 8 orgii de lemne, cuartiru liberu si 1/2 jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt avisati, ca recursele lorú bine instruate si adresate comitetulu parochialu, se le tramite dlui prot. Atanasiu Joanoviciu in Fagetu. —

Nemesiesti, 10 Ianuariu 1871.

1-3 In cónstielegere cu dlu protopopu.

Comitetulu parochialu.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

cu pretiurile si conditiunile ce se vedu in fruntea fóiei.

Essemplarie complete avemu de la inceputulu anului. —

Cursurile la bu:s'a de Viena.

(Dupa insciintiare telegrafica din 1 fauru.)

Imprum. de statu convertatu cu 50/58.75 Imprum. nationalu 67.90 Actiunile de creditu 248.75; —sortiurile din 1860: 106,80; sortiurile din 1864: 120.55; Obligatiunile desarsincarii de pamentu, cele ung. 78.25; banaticie 77.50; transilv. 76.25 bucov. 72.50 argintulu 121.75; galbenii 5.85 napoleonii 9.95.